

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over de ontwerpen van wet tot:

- 1°. goedkeuring van het Protocol van 24 September 1923 betreffende arbitrage-clausules (335);
- 2°. wijziging van de wet van 2 Juli 1923 (*Staatsblad* n°. 326) tot regeling van de pensioenen van de reserve-adjudanten-onderofficier van de Landmacht, die op grond van de door hen bekleede betrekking geacht worden voortdurend in werkelijken dienst te zijn of geweest te zijn, alsmede van hunne weduwen en weezen (362).

Het onderzoek van deze wetsontwerpen in de afdelingen heeft geen aanleiding gegeven tot het maken van opmerkingen.

Aldus vastgesteld den 27sten Mei 1925.

JANSSEN.
VAN DER MAESEN DE SOMBREFF.
SLOTENMAKER DE BRUINE.
WESTERDIJK.
MOLTMAYER.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over de ontwerpen van wet tot:

- 1°. goedkeuring van het op 16 Augustus 1924 te *Angora* tusschen *Nederland* en de *Turksche Republiek* gesloten verdrag van vriendschap (245);
- 2°. goedkeuring van het op 2 Juli 1924 te *Riga* tusschen *Nederland* en *Lettland* gesloten handelsverdrag (263);
- 3°. goedkeuring van het op 22 Juli 1924 te *Reval* tusschen *Nederland* en *Estland* gesloten voorloopige handelsverdrag (264);
- 4°. goedkeuring van het op 11 Juli 1924 te *Ottawa* tusschen *Nederland* en *Canada* gesloten handelsverdrag (287).

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Naar aanleiding van hetgeen sommige leden opmerkten over de verschillende bewoordingen, waarin in deze verdragen melding wordt gemaakt van de wijze van bekrachtiging, moge worden aangeteekend, dat de vorm: „Dit verdrag zal worden bekrachtigd enz.” de meest gebruikelijke vorm is en bij voorkeur dezerzijds bij het sluiten van verdragen wordt gebezigd.

Dat de redactie van artikel 5 van het met *Canada* gesloten verdrag daarvan afwijkt, vindt zijn oorzaak in de omstandigheid, dat bij de onderhandelingen met de *Canadeesche* Regeering over dit verdrag, welke te *Ottawa* werden gevoerd, deze laatste aan den *Nederlandschen* onderhandelaar den tekst van een te sluiten verdrag aanbod, waarvan de redactie geheel overeenkwam met het kort te voren door *Canada* met *Italië* gesloten verdrag.

Met het oog op de toen bestaande verwachting, dat het verdrag nog in den loopenden zittingstermijn van het *Canadeesche* Parlement zou kunnen worden goedgekeurd, werd afgezien van het opwerpen van bezwaren tegen een redactie, welke, hoewel niet in overeenstemming met de hier gebruikelijke, practisch geen moeilijkheden opleverde.

Wat betreft de opmerking naar aanleiding van de bewoordingen van artikel 10 van de door de *Staten-Generaal* reeds

goedgekeurde voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Litauen* moge worden aangeteekend, dat in de beide nota's, waarin deze regeling is belichaamd, korthedshalve de uitdrukking „formalités prescrites” enz. werd gebezigd, omdat de in beide landen bestaande bepalingen ten aanzien van de goedkeuring en bekrachtiging van overeenkomsten zeer ver uiteenliepen.

De door sommige leden gestelde vraag, of het geen aanbeveling zou verdienen in *Nederlandsch Oost- en West-Indië* een drieledig tarief in te voeren, moet ontkennend worden beantwoord. Te dezen aanzien zij verwezen naar het in § 12 der *Memorie van Antwoord* op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer nopens het wetsontwerp tot vaststelling eener nieuwe tariefwet (1923—1924, Stuk 365, n°. 7) kenbaar gemaakt standpunt der Regeering met betrekking tot een politiek van differentieele tarieven voor de *Nederlandsche* *Overzeesche* Gewesten.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN KARNEBEEK.

De Minister van Binnenlandsche Zaken
en Landbouw,

CH. RUYSS DE BEERENBROUCK.

De Minister van Financiën,
H. COLLJN.

De Minister van Arbeid, Handel
en Nijverheid,
AALBERSE.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

De Minister van Justitie,
HEEMSKERK.

De Minister van Waterstaat,
G. J. VAN SWAAY.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld den 26sten Mei 1925.

JANSSEN.
DOBBELMANN.
WITTEERT VAN HOOGLAND.
MENDELS.
HAFFMANS.

AANWIJZING VAN VERANDERINGEN, gedurende de beraadslaging in de Tweede Kamer der *Staten-Generaal* gebracht in de ontwerpen van wet tot nadere wijziging van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1925. (347)

In de ontwerpen betreffende de hoofdstukken I en II der *Uitgaven* moet in de alinea, in den aanhef voorkomende na het formulier van afkondiging, worden ingevoegd na het woord „van”: „17 April 1925”, en na „*Staatsblad* n°.”: „159”.

In het ontwerp van wet (Stuk n°. 2) vervalt in artikel 4. „III A f 85 612 520”.